

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ARG. (Year) 25.

LÖSNUMMER 5 CENTS.

WINNIPEG, MAN. ONSDAGEN DEN 25 OKTOBER, 1917.

No. 43

Svenska planer på flyglinjer

Flyglinjer Stockholm-Malmö, Stockholm-Göteborg, Göteborg-Malmö planerna.

Hastighet 125 km. i timmen.

Även linjer Stockholm-Åland, Trelleborg-Sassnitz, England-Sverige på tal.

Mycket material.

Den goda tillgången inom Sverige på allt material för flygindustrins fort- och utveckling har gjort att en hel del startade planer på upprättande av flygrouter dels inom Sverige och dels över gränserna uppkommit.

Svenska aeronautiska sällskapet ämnar sända ut en sakkunnig kommission med uppgift att i dubbel bemärkelse sondra terrängen och ordna för de stora inhemska flygrouter, Stockholm-Malmö, Stockholm-Göteborg och Göteborg-Malmö.

Meningen är att man på dessa platser skall uppsöka ett lämpligt fält för landing och start, där en mindre hangar med reparationsverkstad kunde upprättas.

Trafikaero-planen komma förmodligen inte att prestera största möjliga flyghastighet, men hålla sig till 100-125 km. i timmen.

Den inhemska flygroutern avser man inte att sätta i gång förrän efter kriget. Men huru saken mera i detalj kommer att ordnas torde bli avklarat under vinterns lopp.

Ängående kapten Dahlbeckes kända flygprojekt om trafikrouten Stockholm-Åland har man hört, att Ryssland ställer sig ytterst välvilligt gentemot planerna och erbjöd sig att göra allt för att skaffa bensin och olja.

Beträffande det förslag som för nägon tid sedan väckts av svenska handelskammaren i London om postal lufttrafik även mellan England och Sverige, har inhämtats ett starka intryck och förderligt kapital sådant som tillhandakomman i London gått i författning om en utredning av möjligheterna för förbindelsens upprättande.

De sju dagars allmän järnvägsstrejk i Argentina har denna blivit bilagd. Arbetarna ha fått 10 procent löneförhöjning.

Järnvägsstrejken i Argentina över.

Tändstickstrust i Sverige.

Ett telegram från Stockholm av 1. lördags meddelade, att en sammanslagning av alla tändsticksfabriker i Sverige kommit till stånd.

Svensk redaktör förgiftad.

Reuben Heidenblad, redaktör för tidningen Svea i Worcester, Mass., infördes den 14 denes till stadsalstret i Boston.

Veteskörden finansierad.

Finansministern meddelade i tisdags f. v. från Ottawa, att finansieringen av det exportbara överskottet av den canadensiska veteskörden i år på ett tillfredsställande sätt blivit arrangerad.

KONSUL W. MATSON DÖD

Svensk sjömansgoss, som blev miljö- och världsbeaktad redare.

En framgångsfull affärsbana.

Underrättelse ingick i fredags å d. från San Francisco att svenske konsuln dörstades, kapten William Matson, föregående dag avlidit till följd av ett slaganfall, som inträffade på tisdagen.

Konsul Matson föddes i Lysekil i Bohuslän den 18 oktober 1849. Efter skolgångens slut gick han vid 14 års ålder till sjö och kom första gången till Amerika 1866, då han besökte New York. Vid 21 års ålder var han kapten på fartyget "William Frederick" och övertog längre fram befälet på skonerten "Mission Channel".

Svensk tidningsutgivare i klistret.

Andrew G. Johnson anklagad för att ha publicerat oöjliga artiklar.

Hennepin county grandjury i Minneapolis, Minn., har enligt vad Svensk-Amerikanska Posten vet att berättat, instämt ansvarige utgivaren för "Peoples Magazine", Andrew G. Johnson, för att förklara sig rörande vissa av LaFollettes tal, som publicerats i tidningens septembernummer.

Ängående kapten Dahlbeckes kända flygprojekt om trafikrouten Stockholm-Åland har man hört, att Ryssland ställer sig ytterst välvilligt gentemot planerna och erbjöd sig att göra allt för att skaffa bensin och olja.

Beträffande det förslag som för nägon tid sedan väckts av svenska handelskammaren i London om postal lufttrafik även mellan England och Sverige, har inhämtats ett starkt intryck och förderligt kapital sådant som tillhandakomman i London gått i författning om en utredning av möjligheterna för förbindelsens upprättande.

De sju dagars allmän järnvägsstrejk i Argentina har denna blivit bilagd. Arbetarna ha fått 10 procent löneförhöjning.

Tändstickstrust i Sverige.

Svensk redaktör förgiftad.

Veteskörden finansierad.

Hundra dödade.

Får lull-lull.

Fär lull-lull.

Veteskörden finansierad.

Fär lull-lull.

Veteskörden finansierad.

Fullständig tysk Östersjöseger

Tyskarna hava intagit Ösel och Dagö samt andra smärre öar i Rigabukten.

Zeppelinare över England.

En konvoj anfalles av tyskarna, varvid tre svenska handelsfartyg sänktes.

Krigszon vid Canada?

Onsdagen d. 17 okt. — Från Berlin meddelas, att tyskarna tagit 2,400 fångar på Ösel — Brittiska flygare, som nyligen anflytt Roulers i Belgien, förstörde en arsenal, varit ett nyttigen anlagt tyskt regemente var förlorat. En massa tyska soldater dödades. — I en mindre sjödrabbning har rysarna sänkt två tyska torpedbåtar och förstört två andra i Solanduset norr om Ösel. Ryssarna själva förlorade en torpedbåt. Tyskarna ha tagit större delen av Ösel och pressa ryssarna hårt på halvön Svorb. Berlin rapporterar, att tyskarna besatt garna Åbro vid Ösels södra kust och Rumö, mitt i Rigabukten. På den senare ön bor huvudsakligen svenskar. — Tio medlemmar av den amerikanska kongressen ha avreste till fronten. — Tyskland har underrättat Holland, att det kommer att uppbåta ett transporterat sand och grus via Holland, och Storbritannien tvingar Holland att framställa ett dylikt krav på Holland. — Tyskland ämnar inom den närmaste framtiden förklara Förenta Staternas, Canadas och Cubas kuster som krigszon. — Tio personer dödades och fyrto skadades i ett bombardement på Nancy i går kväll av tyska aviatörer.

Torsdagen d. 18 okt. — Tyskarna äro nu fullständigt i besittning av Ösel. De ryska trupper, som äro kvar där, äro avskurna från Petrograd. I går sökte tyska kasta en bro över floden Dvina i Rigabukten, men det ryska artilleriet förstörde bron. — 12 brittiska handelsfartyg på över 1,600 ton sänktes under senaste veckan. Sex fartyg under 1,600 ton sänktes även. — Det italienska parlamentet öppnades i går. Sällningen i Italien är f. n. mycket dålig. Det är ont om livsmedel och kol. — Ett myteri bland Oskendisterna i den belgiska hannen Oskende, som vägrade gå på submariner, rapporteras från Amsterdam. En officer kastades i sjön och 20 upprorsmän förflyttades till Brugge. Även i den österrikiska hannen Pola har myteri förekommit. — Från Berlin meddelas, att tyskarna tagit 10,000 fångar på Ösel. De ryska flottstyrkorna i Rigabukten ha blivit instängda av tyskarna. — En sjödrabbning har utkämpats i Rigabukten mellan ryska och tyska krigsfartyg. Det ryska slagskyttel Slava sänktes. Nästan hela besättningen räddades. Slava mätte 13,566 ton och var byggd 1903.

Fredagen d. 19 okt. — Tyskarna ha tagit ön Moon och instängt den ryska flottan i Moonsundet. — Tyskarna ha sänt fyrto divisioner från Ryssland till den österrikiska fronten mot italienerna. — Till jordbruksminister har den ryska regeringen utsett M. Laaloc, social-revolutionist. — Ett helt österrikiskt regemente har givit sig åt rumänerna på den rysk-rumäniska fronten. Det bestod av muhammedanska serbier från Bosnien. — Två ryska infanteriregementen på 5,000 man ha tillfångtagits på ön Moon i Rigabukten. Tyskarna äro nu i fullständig besittning av ön. — Fransmännen anföll i går de tyska linjerna på Alsefronten. De genomträngde tyska positionerna och tog 100 fångar. — Kejsar Wilhelm har besökt Konstantinopel för att söka förbygga, att det hårt provade Turkiet ingår separاتفred med de allierade.

Lördagen d. 20 okt. — En ny sjödrabbning har börjat mellan den ryska flottan, som försvarar garna i Rigabukten, och den tyska Östersjöflottan. Två tyska torpedbåtar ha blivit förstörda, då de gingo genom minfältet i Moonsundet, och två tyska trålare ha sänkts av den ryska flottans eld. I onsdags började tyska landsäts trupper på Dagö, som ligger direkt norr om Ösel. En tredjedel av den tyska flottan deltog i dessa operationer. Den ryska regeringen ämnar flytta från Petrograd till Moskva. Reval håller på att utrymmas av den civila befolkningen. — Den amerikanska transportgäran Antilles, 6,873-ton, sänktes d. 17 okt. i krigszonen, varvid 70 människor omkom. — Bulgarska agenter lära i neutrala huvudstäder underhandla med ententemakterna, om separاتفred. — För första gången på flera månader har sju zeppelinare anställt raid på England i går kväll. 27 personer dödades och 57 sårades. Raiden berörde nordöstra England och del av London. Fyra zeppelinare ha blivit förstörda eller brända under en raid i går kväll. Zeppelinare sänktes i torsdags över Rigabukten och Finska viken. I Pernau vid Rigabukten dödades 10 personer. — Två tyska raiders anföll i onsdags i Nordafrika en konvoj och sänkte de

AMERIKANSK FÖRBÖN.

Amerikansk förbön om återlämnande av de tagna svenska postlåckarna.

England vill tydligen ej.

Statsdepartementet i Washington har på anmodan av livsmedelsministerstron bett brittiska regeringen vara god och släppa ifrån sig de tre säckar diplomatisk post från svenska utrikesdepartementet som tagits i beslag i Halifax, som den ängare med vilken svenske regeringsdelegaten dr Hjalmar Lundbom anlände. Det utretts i torsdags å d. att dessa post-säckar nu befinna sig hos brittiska ambasadoren i Washington. Skiljen vo d. drubarna.

Fyra socialister i regeringen

Sju liberaler, fyra socialister och en "vilde" i den nybildade svenska ministären.

Nils Edén statsminister.

Konung Gustaf kunde ej få ihop den av honom livligt åstundade koalitionsministären i Sverige — han synes ha varit lika ivrig om en sådan som Sir Robert Borden. Han blev därför nödsakad annu professor Nils Edén, ett liberala partiets ledare, att bilda ministär. I fredags hade prof. Edén sitt kabinet färdigt. Det består av sex liberaler, fyra socialister och en "vilde". Kabinetet ter sig som följt: Statsminister, prof. Nils Edén, liberal; utrikesminister, dr. Hellner, "vilde"; Justitiewminister, advokaten Ellet Lövström, liberal; Krigsminister, herr Nilsson (Kabbarp), socialist; Sjöminister, friherre Palmstierna, socialist; civilminister, P. A. V. Schotte, liberal; finansminister, Hjalmar Branting, socialist; ecklesiastikminister, Värner Rydén, socialist; Jordbruksminister, herr Petersson i Påbo, liberal; konsultativa statsråd, hrr Petrn och Undén, liberaler.

Det är första gången i Sveriges historia, som socialister sitta vid konungens rådsbord i Sverige. Man måste ovillkorligen gläds erkännande att prof. Edén, att han tagit detta radikala steg, därmed erkännande att socialisterna äro i makt att räkna med. De ha ju också den största numerären i riksdagen. Mot de fyra nya socialistska ministrarna torde inte vara att anmärka, och Branting ämnar att ju ett mycket starkt namn. Regeringen i dess helhet ter sig synnerligen sympatisk och torde bli en borgen för att man nu antligen på allvar griper sig an med att söka lösa en del för Sverige folk viktiga konstitutionella problem, vilka av den konservativa regeringen satts på framtiden.

Nils Edén, den nye statsministern, är född i Piteå 1871, som till rektorin darrstades Pehr Olof Edén och hans maka Mathilda Kristina Clausen. Han allra äroverksamheten med Luleå i Upsala samma år, avlade fil. kand. examina 1892 och ägnade sig därefter åt studier i historia och statskunskap. Han förordades till docent i historia vid Upsala universitet 1899 och utnämndes 1902 till lektor i historia och geografiskt modersmålet vid Upsala h. alm. läroverk. Redan året därpå blev han emellerit innehavare av e. o. professuren i historia vid universitetet, vilken professor 1909 förvandlades till ordinarie. Det var först som professor Edén började deltaga i det praktiska politiska livet. Genombrottsåret var för honom som för många andra 1905 med dess unönskade. Han anslöt sig till det frinsnede partiet, upptälldes som dess kandidat vid riksdagsvalet i Upsala 1908 och segtrade. I andra kampanen vann han stort anseende genom sitt arbetsförmåga i utskotten icke mindre än genom sina inlägg i debatten.

Måndagen d. 22 okt. — Fyra av de zeppelinare, som i fredags kväll anställdes i London, blevo på återvägen förstörda i Frankrike. Två andra blevo skadade. — Brittiska trupper i Mesopotamien började i fredags en kringträngande rörelse nära den persiska gränsen nordväst om Bagdad och drevo de turkiska trupperna i trakten av Kizil-Robot över floden Dvina. Den fjärde tyska duman har blivit upplöst, och val komma att hållas den 25 november. — De tyska förlusterna sedan krigets början lära uppgå till 8,250,000. — Arbetar- och soldatrådet i Petrograd har utgivit ett fredsprogram med 15 artiklar, som täcker territorier från Panama till Perien. B. a. kräves Belgiens återställande och lösande av Elsass-Lothringen-problemet medels folkmötestning. Även anhelles om att alla delegater till konferensen i Stockholm gå pass. — De tyska matransnerna i de besatta delarna av Frankrike och Belgien synes vora otillräckliga. — Brittiska krigsfartyg ha bombarderat Ostende, Belgien, och förstört flera bus. — Ryssarna ha lyckats få alla sina fartyg, utom observationsfartyget ut i Moonsundet. — Tyskarna ha tagit hela garna Moon, Dagö och Schidau. Den ryska flottan är på väg norrut. — Den tyske kejsaren har besökt Köpenhamn. — Hungerplöpp har förekommit i Budapest, Wien och Prag. Flera kvinnor och barn dödade. — De franska trupperna tillsammans med de brittiska i Belgien gingo i marsch till anfall på en kilometer lång front. De avancerade norrut om Veldeek — över 1,200 fångar togs på Dagö av tyskarna. Tyska submariner

Fyra socialister i regeringen

Nils Edén statsminister.

Konung Gustaf kunde ej få ihop den av honom livligt åstundade koalitionsministären i Sverige — han synes ha varit lika ivrig om en sådan som Sir Robert Borden. Han blev därför nödsakad annu professor Nils Edén, ett liberala partiets ledare, att bilda ministär. I fredags hade prof. Edén sitt kabinet färdigt. Det består av sex liberaler, fyra socialister och en "vilde". Kabinetet ter sig som följt: Statsminister, prof. Nils Edén, liberal; utrikesminister, dr. Hellner, "vilde"; Justitiewminister, advokaten Ellet Lövström, liberal; Krigsminister, herr Nilsson (Kabbarp), socialist; Sjöminister, friherre Palmstierna, socialist; civilminister, P. A. V. Schotte, liberal; finansminister, Hjalmar Branting, socialist; ecklesiastikminister, Värner Rydén, socialist; Jordbruksminister, herr Petersson i Påbo, liberal; konsultativa statsråd, hrr Petrn och Undén, liberaler.

ALBERTAS REGERING

Medlemmarna i Albertas ministär kvarstå på sina poster.

Saskatchewanens ministär.

Hon. S. J. Latta blir vägmästare.

Vakansen, som uppstått i Saskatchewanens regering genom Hon. J. A. Callders inträde i koalitionsministären i Ottawa, fylldes i torsdags, då Hon. Samuel John Latta, M.P.P. för Last Mountain och redaktör för och ägare av Cowan Prairie News, utnämndes till vägmästare.

Premiärminister Martin blir president of the council på samma gång som han innehar portföljen som undervisningsminister, och Hon. Chas. Dunning övertager portföljen som järnvägsminister på samma gång som han är provinsskassör. Kabinetet ter sig som följt: Premier, president of the council and minister of education, Hon. W. M. Martin; Minister of agriculture, Hon. W. R. Motherwell; Attorney-general and provincial secretary, Hon. W. F. Turgeon; Minister of public works, Hon. A. P. McNab; Minister of telephones, Hon. Geo. A. Bell; Minister of municipal affairs, Hon. George Langley; Provincial treasurer and minister of railways, Hon. C. A. Dunning; Minister of highways, Hon. S. J. Latta; Mr. Latta avlade ämbetseden i lördags. Även premiärminister Martin och mr Dunning avlade ämbetseden, respektive såsom president of the council och järnvägsminister.

Sjöfartskongressen i Köpenhamn. En skandinavisk kongress, besökt av sjömän, Eldare och stowards från svenska, norska och danska fartyg, har efter en tre dagar lång session i Köpenhamn beslutat om sammankallandet av en internationell sjöfartskongress i Köpenhamn i slutet av året. Avsikten är att bilda en internationell sjöfartsförbund.

Med avseende på den hotande kolbristen meddelar ett telegram från Köpenhamn i torsdags å d. att man hyst förhoppning att järnvägarne i år skulle kunna transportera det nödvändiga förrådet, men att detta hopp kommit på skam och en ny transportkris motes, ehuru den ej förfaller aldeles så hotande som i vintras. Frågan blev aktuell genom en plötsligt inträdd kold Årfjöld av snö på många ställen. Detta gjorde regeringens förbud mot uppvärmning i husen före d. 15 denes ett hälsovådligt och det begärdes allmänt att förbudet skulle upphävas.

Tyskland har erbjöd sig att försäkra Danmark med en viss kvantitet potatis, säger ett telegram från Köpenhamn i lördags. Till gengäld födrar emellerit Tyskland en del vora, varav det är i behov.

Finska lantdagen har blivit inkallad till den 1 november.

Det Associated Press-telegram från London i fredags å d. säger att svenska lantdagen har blivit inkallad till den 1 november.

Stockholm d. 20 okt. — Den svenska ängaren Flandria anfölls av en zeppelinare på dess senaste hemresa. Den

Bordens program är framlagt

Premiärminister Borden framlägger den nya koalitionsministärens program.

Reform för civil service.

Kontrollör Aimy vägrar bli arbetsrepresentant. Premiärminister Murray avböjer även.

Blå dunster.

När tidningen går i press meddelas, att A. K. MacLean, M.P. för Halifax, liberal, skulle avlägga ämbetseden som minister utan portfölj i går morse.

Efter överläggning med sina kolleger framlade premiärminister Sir Robert Borden i torsdags den nya koalitionsministärens program. Det är som följer: 1. Kraftigt förande av kriget, uppbärande av Canadas armé vid fronten medels nödiga förstärkningar, medelbar enforcering av tvångskravningslagen och det mest genomgående samarbete i krigföringen med United Kingdom och de övriga dominionerna. 2. Reform i civil service, varigenom patronagesystemet skall borttagas och utnämningar till civiljänster ske endast efter förtjänst. 3. Kvinnoströmt med lämpliga försättsliga störsåstämningar i går och övertog genast styrelsen av sitt departement. 4. Låmplig beskattning av krigsförbrukare och ökad inkomstskatt. 5. En stark och progressiv immigrations- och kolonisationspolitik. 6. Effektiva arrangement för avblistering och tillvaratagande av de återvända soldaternas intrassan. 7. Utveckling av transportfaciliteter och kooperativ styrelse för de olika järnvägssystemen. 8. Reduktion av offentliga utgifter. 9. Effektiva åtgärder för att förbygga stora förtjänster och reducering av levnadskostnaderna. 10. Uppmanan av kooperaton bland producenterna. 11. Allmän utveckling av Canadas alla resurser. 12. Tillsyn av industribefolkningens behov och uppehållande av gott förhållande mellan arbetsgivare och arbetare. För att effektivt genomföra denna politik har regeringen bestämt sig för följande metoder:

1. En ny portfölj för immigration och koloniserings- och etablerings- 2. För effektivt förande av kriget har en permanent komité av kabinetstaberats. 3. För att genomföra de övriga punkterna skall en annan permanent komité av kabinetstaberats. 4. Så ser koalitionsministärens program ut "The Voice" i Winnipeg, som brukar stå huvudet på spiken, bedömer det sålunda: "Det nya federala kabinettet har utgivit sitt program. Det är ett märkligt dokument, lämpligt för ett bönestämme och icke av den starka och levande karaktär, som är nödvändig för att tasta hand om de stora intrassena. Blå dunster för att lura folket".

Premiärminister Borden har skruvit en massa medel att han ämnade få en arbetsrepresentant till sitt kabinet och hans till sist för att spaka undan fella den organiserade arbetarörelsen med att lösa upp den starka posten under secretary of labor. Att kontrollör Joseph Ainey, som representerar arbetarna i Montreals kontrollstyrelse, Mr. Ainey vill emellerit av ganska lätt genomskingla skall icke acceptera denna post.

Även premiärminister Murray i Nova Scotia, som Mr Borden har sökt fiska in i kabinettet, har avböjt. Valdagen är ännu icke bestämd, men tros den skola bli den 17 december med nomination 25 dagar fört. Soldaterna vid fronten komma sannolikt att få börja rösta redan den 20 nov.

Siffror som tala.

Associated Press meddelade i tisdags f. v., att kriget kostar världens krigförande stater \$160,000,000 om dagen. Förenta Staterna betalar minst en fjärdedel av denna väldiga summa.

Förelagden Nobelpristagare.

Dr Chas J Hastings från Toronto blev i lördags vald till president för American Public Health association i Washington. Föreningen antog en resolution i favör av att Nobelpriset i medicin tilldelas generalfältläkare Wm. C. Gorgas i Förenta Staternas armé, ehuru han gjort gula febern till en sjukdom, som kan förebyggas.

Befunna skyldiga.

Gustav H. Jacobsen och tre andra anklagade blevo i lördags i Chicago förklarade skyldiga till att ha sökt åstadkomma revolution i Indien. De förklarades även skyldiga till att ha brutit mot Förenta Staternas neutralitet.

Beställer fartyg i Japan.

Tidningarne i Kristiania berättade i torsdags å d. att norska skeppsredior gjort stora beställningar på handelsfartyg i Japan, som nu är nästan den enda stat som tillåter försäljning av nybyggda fartyg.